

Punkt 7.

Orientering om Analyse af ledige højtuddannede i Aalborg

2016-020374

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen indstiller, at Beskæftigelsesudvalget orienteres om analysen af højtuddannede ledige i Aalborg Kommune af konsulentfirmaet Marselisborg.

Beslutning:

Til orientering.

Udvalget udtrykker, at det er en meget spændende analyse som kan bruges målrettet i Jobcentrets indsats.

Analysen medtages til Magistratens og Direktørgruppens møder med direktionen ved AAU.

De fremviste slides vedhæftes referatet.

Mariann Nørgaard var fraværende

Sagsbeskrivelse

Aalborg Kommune har i lighed med øvrige uddannelsesbyer oplevet en stigning i antallet af ledige højtuddannede. Den stigende ledighed skal ses i lyset af det stigende optag på Aalborg Universitet og UCN. Denne situation danner baggrunden for nærværende analyse udarbejdet af Marselisborg. Analysen bygger på data fra 2016¹ (1. halvår) og indeholder endvidere en benchmarking ift. akademikerne i Aalborg set i forhold til Odense og Aarhus.

Lars Buchholdt fra Marselisborg vil præsentere analysens resultater og anbefalinger på Beskæftigelsesudvalgets møde.

Akademikere i Aalborg

Udvikling

I perioden fra 2010 til 2015 er antallet af ledige akademikere i Aalborg steget med 32 pct. I det seneste år fra 2015 til 2016 er ledigheden imidlertid faldet med 14 pct., så der aktuelt er ca. 822 ledige akademikere i Aalborg. Ledighedshedskurven er dermed nedadgående. Set i forhold til Odense og Aarhus vurderes det dog fortsat at være et potentiale for at nedbringe akademikerledigheden i Aalborg yderligere fra det aktuelle niveau. I Odense og Aarhus er antallet af ledige akademikere i 2016 således aktuelt på niveau med 2010, mens Aalborg stadig i 2016 har 13 pct. flere ledige akademikere end i 2010.

De aktuelt 822 ledige akademikere i Aalborg er kendetegnet ved en mindre overvægt af kvinder (53 pct.) og en stor overvægt af borgere med dansk oprindelse (83 pct.) Ca. halvdelen (47 pct.) er dimittender og er typisk mellem 25-29 år (48 pct.).

Akademikerledigheden er samtidig sammensat af forskellige uddannelsesgrupper, som på forskellig vis har bidraget til den stigende ledighed i perioden fra 2010 til 2016. Aktuelt i 1. kvartal 2016 fordeler de 822 ledige sig fortrinsvis på fire store uddannelsesgrupper inden for humaniora (30 pct.), teknologi/ingeniører (20 pct.), erhverv og business (19 pct.) samt samfundsvidenskab (18 pct.). Disse fire uddannelsesgrupper har samtidig den gennemsnitlige længste ledighedsanciennitet i størrelsesordenen mellem 39 og 43 uger.

Risiko for langtidsledighed

Samlet set udtrykker den gennemsnitlige længere ledighedsanciennitet for de fire største uddannelsesgrupper en forøget risiko for langtidsledighed for dimittender, som tilgår fra disse uddannelser og risikoen for langtidsledighed berører dermed 'de mange frem for de få'. Analysen peger derfor på, at den jobrettede indsats for ledige akademikere skal tage afsæt i en individuel og differentieret tilgang med fokus på fastlæggelse af en målrettet plan for jobsøgning til hver enkelt ledig med vægt på faglig og geografisk mobilitet.

Der er samtidig identificeret enkelte uddannelsesretninger og grupper af ledige med forholdsvis stor volumen og med særlig høj risiko for langtidsledighed. Det gælder eksempelvis ledige med uddannelser inden for kultur og kunstformidling samt historie og filosofi (Humaniora), samfundsvidenskab, ingeniør-uddannelser inden for digital/data og design samt erhvervsøkonomi og kombinationer inden for Erhverv & Sprog.

Mobilitet og jobsøgning

Analysen peger på at ledige akademikere i Aalborg i gennemsnittet søger 1,8 job pr. uge. Det er højere end blandt ledige akademikere i København, hvor en tilsvarende analyse fra 2015 viste et gennemsnit på 1,6 job pr. uge. Ydermere søger 59 pct. kun vidensjob, dvs. job, hvis indhold har karakter af "akademisk arbejde". I gennemsnit udgør 11 pct. af de søgte job blandt alle akademikere "ikke-vidensjob", mens 89 pct. udgør akademisk job/vidensjob.

Det er et rammevilkår for ledige akademikere i Aalborg, at chancen for at opnå job forøges betydeligt, hvis der søges bredt – både fagligt og geografisk. En stor del (41 pct.) af de ledige dimittender i Aalborg, som opnår job inden for det første år, finder således jobbet ved at fraflytte Aalborg og for nogle grupper af akademikere er der så få opslåede vidensjob, at muligheden for job er betinget af faglig mobilitet, der også rummer job som ikke umiddelbart synes at være vidensjob, men måske kan være en trædesten til et sådant job. Samlet set peger analysen på, at der er et potentielle for at øge såvel den faglige og geografiske mobilitet blandt de ledige akademikere.

¹ Analysen bygger dels på registerbaserede data fra Danmarks Statistik og Beskæftigelsesministeriets DREAM-register. Derudover er der foretaget en sagsgennemgang af 200 sager blandt aktuelle ledige med videregående uddannelse. Slutteligt er der foretaget en kortlægning af akademiske stillinger i Nordjylland i Jobnet.dk.

Ved at sammenholde ledigheden i Aalborg med udviklingen i Odense og Aarhus ses der potentiale for at nedbringe ledigheden:

- De 822 ledige akademikere i Aalborg har gennemsnitlig været ledige i 40 uger, hvilket er 6-7 uger mere end niveauet i Odense (33 uger) og Aarhus (34 uger)
- Ledige akademikere i Aalborg har samtidig en højere ledighedsanciennitet (40 uger) end den samlede gruppe af ledige A-dagpengemodtager i Aalborg (35,5 uger)
- Aalborg har en højere andel af langtidsledige med mindst 1 års ledighed (32 pct.) end i Odense og Aarhus (27 pct.)
- Aalborg har stort set samme andel af dimittender blandt de ledige som de øvrige uddannelsesbyer (46-48 pct.), men har samtidig en lavere andel af dimittender som opnår job inden for de første 3 måneders ledighed (28 pct.) end i Odense (33 pct.) og i Aarhus (31 pct.)

Økonomi

Det vil have stor betydning for Aalborg Kommunes økonomi at få nedbragt varigheden af ledighedsforløbene. Såfremt ledighedens varighed blandt de 822 akademikere i gennemsnittet blev reduceret med seks uger, vil det medføre en reduktion på ca. 95 ledige fulltidspersoner, hvilket vil nedbringe kommunens nettoudgifter til A-dagpenge i størrelsesorden af ca. 12 mio. kr.

University College Nordjylland

I marts 2016 var der 429 ledige med en UCN-uddannelse bosat i Aalborg Kommune og med en gennemsnitlig varighed af ledigheden på 41 uger. De største uddannelsesgrupper blandt de ledige omfatter pædagogik og undervisning (37 pct.), eksport og markedsføring (15 pct.) samt sport, service og oplevelser (12 pct.). Den største gruppe af ledige (pædagogik og undervisning) har sammen med uddannelser inden for produktion og industri den længste gennemsnitlige ledighed på 50 uger.

Ledige fra UCN adskiller sig blandt andet fra ledige akademikere ved at have en højere andel af ledige med udenlandsk baggrund. Det gælder særligt inden for uddannelseskategorierne byggeri, energi og miljø samt sport, service og erhverv, hvor ca. halvdelen af de ledige har en anden oprindelse end dansk. Generelt opnår ledige med en UCN-uddannelse (42 pct.) en hurtigere overgang til beskæftigelse/SU efter tre måneders ledighed end ledige akademikere (28 pct.).

Endvidere peger analysen på, at flere ledige med dansk oprindelse (45 pct.) frem for vestlig (26 pct.) efter 3 måneder er i beskæftigelse/SU. Tilsvarende efter 12 måneder er flere ledige med dansk (59 pct.) – frem for vestlig baggrund (50 pct.) i beskæftigelse/SU.

Anbefalinger

På baggrund af analysen opstiller Marselisborg en række anbefalinger:

- **Øget individuel og differentieret tilgang i indsatsen:** Den intensive virksomhedsrettede indsats i Jobcenter Aalborg vurderes således til at være en god platform for en videreudvikling af akademikerindsatsen. En sådan videreudvikling vil blandt andet kunne sætte fokus på at sikre en mere strategisk anvendelse af virksomhedspraktikker i indsatsen, således at flere praktikker – med afsæt i en fastlagt individuel jobsøgningsstrategi – anvendes målrettet til at løfte ledige ind i bestemte brancher og virksomheder.
- **Øget strategisk anvendelse af virksomhedsrettede tilbud:** Analysen viser, at der er et potentiale for at nedbringe ledigheden blandt akademikere i Aalborg Kommune. Særligt brugen af virksomhedspraktik og offentlig/privat løntilskud kan være en effektiv vej for en ledig akademiker/dimittend – som ofte har begrænset erhvervs erfaring – til at vinde fodfæste på arbejdsmarkedet.
- **Øget fokus på at sikre en høj faglig og geografisk mobilitet i jobsøgningen:** Ved udarbejdelse af ABC-planer er der potentiale for at styrke den faglige og geografiske mobilitet. Hver enkelt ledig understøttes i at identificere relevante og realistiske A-job (drømmejob), B-job (acceptable job) og C-job (nødvendige job).
- **Styrket samarbejde mellem jobcentret og a-kasser:** Sikre en fælles linje i rådgivningen af de ledige med fokus på bredde og mobilitet i jobsøgningen.
- **Styrket samarbejde med Aalborg Universitet og UCN:** Således de studerende opnår arbejdsmarkedsorientering og jobrettet vejledning i studietiden.
- **Erhvervsrettede tiltag:** Der fortsat styrkes et operationelt samarbejde med lokale virksomheder og kommuner bl.a. via Vækst via viden-projektet.

Den videre proces

Anbefalingerne vil blive drøftet med medarbejdere fra Jobcenter Aalborg og relevante samarbejdspartnere bl.a. Aalborg Universitet, UCN, a-kasser og repræsentanter fra erhvervsfremmesystemet. Med afsæt i analysens resultater og drøftelser d. 27 september vil det blive vurderet om der skal ændres på praksis og indsats for de højtuddannede.

Bilag:

Analyse af akademikerledighed Aalborg final.pdf

Oplæg Politisk udvalg Aalborg 27 september sendt final.pptx